

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Specvlvm Magnvm Episcoporum, Canonicorum, Sacerdotvm Et aliorum Clericorum omnium tam Secularium quam Religiosorum

Tympe, Matthäus

[Köln], 1614

126. Libris suis ora hæreticorum obstruere, & S. Scripturam commentarijs
illustrare.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51447](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51447)

Marul. li. 2 lucernam extinctam reperit, & legendi theolo-
c. 5. cationem sublatam dolens, S. Virginem in
 uit, lucernaque repente illuxit.

Æn. Syl. li. 6. *Iulianus* Cardinalis S. Angeli, qui Be-
3. concilio præfuit libros veterum cum in li-
 theca lectitaret, accessit quidam qui dice-
tu hic inter mō. tuos latitas? ad nos tandem que mitti
exi. Et Iulianus, imo, inquit, *ij fama v. uam, p. n. Ca*
nomine neque re viuis.

Platina. 7. *Pij II.* Pontificis voluptas omnis, cælogiof
 munere publico vacabat, in lectione & ieremiu
 ne frequenti reposita erat libros plurimū per c
 phiros & Smaragdos charos habuit, quos *Haya*
 solithorum magnam copiam inesse dicebat, tora

Iouius in 8. *Leo X.* Pont. legendi ac relegendi obsequio, pro
eius vita. que & præaltos codices absque vlla fassia. *Rab*
 cione, audissimus æque ac patientissimus Mog
 adeo, vt cum incomparabili memoria fructu edidi
 omnium gentium sæculorumque historiarum *Huy*
 exemplum actionum suarum opportunitatem
 citaret.

SIGNVM CXXVI.

Libris suis ora hereticorum obstruere,
crā scripturam commentariis illu-
re, &c.

Ditissima **P.** Antonij Possseuini apparatus facer
ingeniorū gnis tomis, plix recēset i Scriptore
suppellex & noui testamenti 2. eorum interpretes
magna do- & Patres Latinos & Græcos 3. Horum re

Theologos Scholasticos, quique contra here-
 ticos egerunt. 5. Chronographos & historiogra-
 phos. 6. Eos qui casus conscientia expli-
 ges. 7. alios qui ius canonicum sunt interpre-
 8. Poetas factos. 9. libros pios quocunque
 mate conscriptos. Boni enim clerici nunquam
 mittunt studium quo illibatum fidei ac do-
 Catholicae depositum seruetur. P. Platus
 de bono status religiosi c. 31. docet quam mul-
 ti in doctrina & eloquentia excelluerunt.
 premius scriptores omnes Ecclesiast. à Christi
 per omnem aetatem accurate collegit.
 Haymo Monachus Fuldensis, postea Episco-
 totam scripturam commentariis illustravit,
 propria ingenij monumenta reliquit.
 Rabanus ex Fuldensi Abbate Archiepisco-
 Moguntinus iustam pene Bibliothecam so-
 moria fructu edidit.
 Hugo Cardinalis totam scripturam S. optimis
 commentariis illustravit.

*etorum he-
 minum se-
 ges.
 Pauci ex
 insigniori-
 bus nomi-
 nantur.*

4. Origenes sex millia voluminum (v. Hiero. Fulg li. 8. c.
 7. testatur) ingentis doctrinae scripsit, cum
 7. V signum
 121.
 due septem notarios scribendo, ac totidem ad
 121.
 eis pueros fatigaret.

XXVI. Ecclesiae doctor & lumen Ambrosius senex S. Paulin.
 dictavit, mortique vicinus commentarios
 Plalmum 43. inchoavit, quos mortis inter-
 ventu consummare non potuit.

6. D. Thomas in monasterio Fosse noue, quo se Sur.
 rogatus receperat, hospitiu rogatu cant. cant.
 explanavit & vsque ad extremum Spiritum
 tradenda salutaris doctrinae perpetuo labore
 per-

UNIVERSITÄTS-
 BIBLIOTHEK
 PADERBORN

permanfit. Salomonis vero cantam illum
bentius diuinus doctor exposuit, quod le
vocibus accâticis propinquiorem esse
Sicrij Clerici etiam tum ægro corpore
quoad eius fieri potest inertiamque de
imo ægri & imbecilles non secus ac san
tes & robusti laborant.

7. Dux Patrum Soc. Iesu Ignatius ex
hausto, imbecilloque corpore hæc decre
stituit, quæ legunt, seruant, imitantur &
tur ipsi.

8. Eius æqualis Magister Ioannes An
viginti annos febrem passus concionabatur
& laborabat, neque se illis, qui eius ope
rent, denegabat.

9. Sunt admirabilia quæ sanctiss. ille
rius Romanæ & præsul & doctor Ecclesiæ
semper & infirma valetudine fecit, cum
psit.

10. Blasphemias multorum hæretico
tis ac magnis voluminum suorum motibus
lut quibusdam fulminibus euertit. Tertius
Baron. Anno Christi 216.

11. B. Ioan. Bonifacius de historia
3. c. 1. ex historicis Zonara, Nicephoro, Do
no refert quomodo S. Stephanus
(Auxentiani montis Abbas) Imp. Constantino
à quo ob cultum sacrarum imaginum,

Monach. vocabatur, restiterit, Stephanus ait, cum
342. *scripta* toris tribunal raperetur, à Pio quodam & Constantino
pro sacris mum petuit, & in cucullum sursum incluserit. At
imaginib. rannus vidit, exclamare cœpit se ab vno
edunt.

contemni, imperatoriam maiestatem à
 filio derideri. Stephanus attentione capta
 imaginum factarum veneratione cum im-
 more grauiter sapienterque disceptat, sacræ
 loca colligit, patrum testimonia & Ec-
 citat concilia, deinde Copronymi & infi-
 & impietate grauissima oratione crue-
 qui Christi imaginem non secus atque Apol-
 statuam, & Deiparæ effigiem perinde atq;
 simulachrum, & voce & pedib. violasset.
 ante imperatore ab eo qui conculcet Christi
 ginem Christum ipsum continuo pessunda-
 Stephanus illorum more qui bellica laude præ-
 aduersarium proprio telo ferire statuit, &
 cecillum porrecta manu, nummoque, cui im-
 ille insculptus erat, extracto, Christi verbis
Cursus nam, inquit, hæc est imago & superscriptio? *Matt. 22.*
 ante Copronymo & respondente, quem nam
 quam imperatore figura ista referi? Quid, inquit,
 Stephanus, referret, si quisquam eam in terram proie-
 pedibus terat, pœnas ne aliquis luat: quid ni dix-
 qui astabant, cum imperatoriam proculcet effigie?
 vir sanctus grauem quendam ex imo pecto-
 rigitum trahens, & magno animi dolore cõ-
 oro, Deum, O immanè cæcitatem exclamat, si pro morta-
 Copronymus, O immanè cæcitatem exclamat, si pro morta-
 Copronymus, quas tandem eum subiturum putatis, qui filii Dei ac-
 uis ipsius calcarit effigie, igniq; tradere non dubita-
 Hæc ubi dixit nummum illum pede & calce
 dedit, atq; identidem conculcauit. Atta-
 qui aderant imperatoris partim amici, par-
 ministri, ferarum more inuadentes Steph.

Kk 3 in ma-

in mare vicinū deicere conabantur, quorū
 rator simulata patientia cohibuit, Steph
 ligato collo, & reuinctis post terga manib.
 b. i. cū prætōrij carcerē amandauit, vt prop
 latā Cælaris effigiē pœnas lueret à lege
 tas, in carcere Steph. vbi vsq; ad necis die
 rat se esse m. s. urū, Monachos trecentos
 ginta duos inuenit, quorū alij præcisas
 exactas aures, quidā euulsi oculos, dum
 catas manus habebant, quod scripta pro
 imaginib. edidissent. itaq; ex prætorio ma
 factum esse videbatur, &c. Clericorū
 aduersus hæreses nunquā defuit Eccle
 linaris & alij orthodoxi conuulserunt
 mata Mōtani, Priscillæ, & M. ximillæ.
 lycarpi discipulas confutauit Florinū,
 contra Valentinū. Origenes confutauit
 Ecclesiæ fidē redire compulit Berillum
 Nouatus Concilio 60. Episcoporū vna
 dem presbyteris & plurib. diaconis
 mæ condēnatus fuit, & ab Ecclesia sepa
 Ariū complures Orthodoxi calamos
 runt, & Synodo 318. Nicææ habita conde
 fuit, seu capitali hunc cath. fidei inimico
 concilium sese opposuit. Macedonius
 patrū habita Constantin. fuit explosus.
 synodus Ephesina 200. Episcop. instillat
 anathemate. Dioscorus Alexand. Episco.
 do Calcedonenfi 600. Episco. vna cum
 proiectus est. Breuiter nulla fuit hæresis
 à Clericis nostris oppugnata fuerit & pro
 Restiterunt hæreticis omni tēpore, vna

*V. Thomā
 Boziuri de
 notis Eccl.
 li. 5. c. 6.*

*Nota quos
 amazoni-
 stas Chri-
 stus opposue-
 rit seu obie-
 cerit hære-
 ticis.*

r, quæ
 Scipio
 man
 vt prop
 i lega
 cis dit
 centon
 cilas
 os, nom
 pta p
 rio ma
 orū
 Ecclē
 ant
 illz
 linū
 raui
 illū
 i vna
 nis h
 a fep
 nos
 a con
 imico
 olus
 tū
 Ep
 cum
 arell
 it & p
 e, vna

ritate celebres, verū etiam doctrinæ va-
 ritate insignes, quæ plurimi, qui libris editis eo-
 nologica inuenta, & vesanæ mentis ineptias
 e copioseq; redarguerunt. Semper, inquā, pius
 sponſus, dilectissimæ suæ sponſæ eos de-
 quæ sese murū pro domo Israel ponerent, im-
 tumq; hæreticorū conatui resisterēt, atq; pro
 eis partū nostrorū pugnarent, Valentinus fal-
 quodā dogmate Ecclesiæ fidē imperere molie-
 ar, non defuit, vt dixi, Ireneus qui sana doctri-
 mptū eius conatum suppressit. Tertullianus
 rationē peruersissimum fidei hostē prostravit
 genes Celsum S. scripturæ machina fortiter
 ant. Cyprianus Nouati toxicum à fidelib. salu-
 erino suo phatmaco expurgauit, S. Hierony-
 nos Luciferianos, Iouinianum, & Vigilantium
 rbi diuini arietibus quassauit & confudit.
 Ariana hæresi quondam grassante scripserunt
 curate & copiose tum Græci tum Latini pro-
 modum infiniti, Athanasius, Basilus, Epiphanius,
 nus, vtq; Gregorius, vt erque, Cyrillus, Hilarius
 osius, Augustinus, Gregorius Baticus, Edacius Cla-
 rhabalius fulgentius & alii ita vero conueniunt
 ter se & quasi conspirant, siue testimonia scri-
 pturæ pro Catholica fide adducant, siue ad hæreti-
 corū argumenta respondeant, vt eadē omnes re-
 petere atque inculcare, & omnes etiam ab vno
 quo accepisse videantur. Nam quod multi scri-
 berent causa erat ardor fidei & Zelus religio-
 sis, quem in eorum pectoribus spiritus sanctus
 accendebat, quod eadem scriberent inde fiebat,
 quod antidotū veneni eiusdem, ex eodem fonte

Ant. Posses-
 uinus Bi-
 bliotheca
 selecta. li. 5.
 c. 12.
 Priusquam
 Ioannes
 Euang sua
 scriberet,
 per oratio-
 nes & ieiun-
 ia Deum
 consuluit.

*I. de Trin
6.3.*

eodem spiritu hauserant, & exisdem p[ro]p[ri]a m[an]u
aduersus hostes eosdem, de possessione ca[usa] in fi
dē auctore ac duce Deo pugnabant. Quae
S. Augustinus: Optandum esse decet vbi here, et p[ro]p[ri]a
quicumque aliqua scribendi facultate p[ro]p[ri]a
scribant omnes, etsi non modo de rebus m[un]di
pturi sunt, sed etiam aliis verbis for
pturi. Expedir enim ait vt haeretici intelligant
Catholicorum, non vnum aut alterum esse, sed
qui cum eis aduersa fronte congreri audeant
praeterea ex multorum scriptioe commu
accidit, quod breuius & facilius libri p[ro]p[ri]a
lici ad manus omnium deferantur, & cum
alios incidant, omnes tamen armis illis
communi periculo instruantur.

Adhuc si veteres illi tanto ardore scri
scribebant, tum alios ad scribendum p[ro]p[ri]a
bant, cum vna vel altera haeresi orbis ter
boraret & inter haeticos non admodum
ti scriberent, & nondum ars typographica
cogitata esset, quae ex vno volumine lib[er]i
examina pene momento extrudit, quid ho
stro seculo fieri par esset, quo & innumera
haereses Ecclesiam vndique lacerant, & ca
apud aduersarios qui non aliquid scribunt, sed
rum libri non iam vt cancer serpunt, sed
agmina locustarum volitant, & denique
est atque exploratum, haeticis scriptis
multis modo hominibus quotidie pestem
re, sed totis aliquando prouinciis perniciem
tulisse.

II. S. Ambrosius Episco. operam scribendi

propria manu libros non declinabat, nisi cum a-
 gna infirmitate corpus eius attenuaretur. teste
 Quercetino. Quo & ipse Ambr. ad Sabinum Placen-
 tium Episcopum scribens confirmat, cum ait: *Li. 7. Ep. 45*
ne illo arbitrio non solum auribus (dictantes) sed et-
iam oculis exponderemus quae scribimus (propria *Baron. To.*
manu stylo affigentes.) Africani Episcopi ad *5. An. Chr.*
 vehementi studio, ad expugnandam pelagia- *416.*
 nam haeresim incubuerunt, ut post duo concilia
 eodem Anno (416.) Carthagine & Mileui in Nu-
 mera congregata S. Augustino delegauerint o- *Ep. 110.*
 ratoribus, ut suis scriptis nefandam haeresim penitus
 infectaretur, testatur id quidem ipse Augustinus
 eum de populo suo conqueritur, quod non si-
 cerent eum a negotijs feriatum ut iniunctae pos-
 set insudare prouincia.)

SIGNVM CXXVII.

*Libros impuros & qui moribus aliqua ex
 parte nocere posse videntur,
 vitare.*

Cum Magister Ioannes Auila in quadam vr-
 be ad moderatores publici Gymnasij
 verba faceret, poetarumque turpium narratio-
 nem grauissimis verbis infectaretur, Lateranen-
 se concilium testatus est, ut maiorem auctorita-
 tem haberet Oratio, quo audito, qui studiis pra-
 erant vehementer obtupuerunt, concilij enim
 decretum illud penitus ignorabant.

*Conc. La-
 ter. vlt. sub
 anno 10.
 Sess. 9.
 V Conc.
 Prouincia-
 le Treui-
 rense.*

Kk 5 2. Ve-